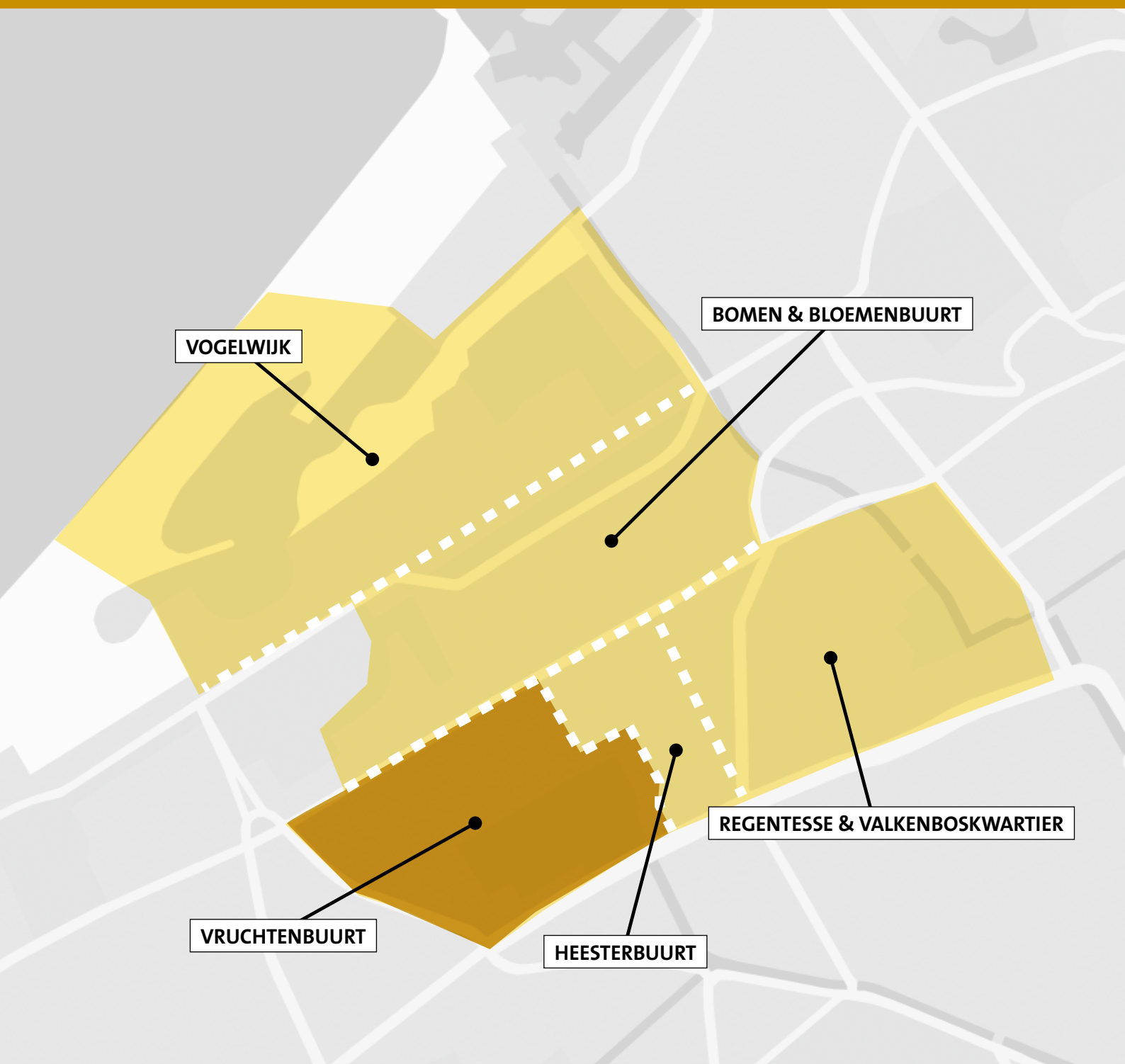




Den Haag

Wijkprogramma 2016-2019

# Stadsdeel Segbroek



# Vruchtenbuurt

## Voorwoord



Hierbij presenteren wij u het wijkprogramma Vruchtenbuurt 2016-2019. 'Haagse Kracht' is het fundament van de plannen die een uitwerking zijn van de in de afgelopen zomer gehouden bijeenkomsten van bewoners en professionals. Het programma biedt een leidraad voor de gemeente, de bewoners en professionals om opgaven en kansen samen aan te pakken.

De thema's zijn gekoppeld aan de door het college geformuleerde doelstellingen in het coalitieakkoord 'Vertrouwen op Haagse kracht' op het gebied van (onder andere) leefbaarheid, veiligheid, wonen, werk en participatie. Het stadsdeel Segbroek kenmerkt zich door een grote diversiteit in wijken en inwoners. Maatwerk wordt geleverd door in te zoomen op de specifieke eigenschappen en vraagstukken van de verschillende wijken. Het reguliere werk is dan ook niet in dit programma opgenomen, de plannen gaan over wat de wijken extra nodig hebben.

Het stadsdeel Segbroek bestaat uit vijf verschillende wijken; Bomen-en Bloemenbuurt, de Vruchtenbuurt, de Vogelwijk, het Regentesse- en het Valkenboskwartier. Vijf wijken, die ieder op hun manier, bijzondere aandacht verdienen. In de beleving van de bewoners zijn er meer wijken. De Heesterbuurt hoort feitelijk bij het Valkenboskwartier, maar wordt beschouwd als een afzonderlijke wijk. De ongeveer 60.000 inwoners van het stadsdeel zijn over deze wijken verspreid. De betrokkenheid van de bewoners in Segbroek is groot. Segbroek is een stadsdeel met potentie en een grote organisatiekracht. Beide belangrijke voorwaarden om de komende jaren samen met u en de professionals de uitdaging van het wijkprogramma aan te gaan.

*Joris Wijsmuller*  
*Stadsdeelwethouder Segbroek*



# Stadsdeel Segbroek

## Vruchtenbuurt

### Inhoud

Inleiding	5
1. Karakter van het gebied	6
2. Opvallende cijfers en ervaringen	6
3. Prioriteiten	8
4. Samenvatting activiteiten 2016 - 2019	9
5. Activiteiten 2016	10

## Inleiding

### **Elke wijk een eigen wijkprogramma**

Dit jaar werken de stadsdelen voor het eerst met wijkprogramma's. De gemeente wil de bewoners en ondernemers meer op maat bedienen door de wijken centraal te stellen. Elke wijk heeft zijn eigen karakter en krijgt zijn eigen programma.

### **Wat vinden we belangrijk en wat willen we?**

In het wijkprogramma staat wat bewoners, ondernemers, partners en de gemeente belangrijk vinden voor het gebied (prioriteiten) en wat we samen in de komende vier jaar willen realiseren op het gebied van jeugd en onderwijs, wonen, bedrijvigheid, leefbaarheid en veiligheid, werk en inkomen, opvoeding en zorg, sociale cohesie en buurtwaardering.

### **Samen met bewoners, ondernemers en andere partijen**

Uitgangspunt om de doelen te bereiken is samenwerking van de gemeente met bewoners, ondernemers, welzijnswerk, politie en andere partijen in het gebied. De eigen kracht van bewoners en ondernemers staat centraal.

In dit programma is niet al het reguliere werk (beleid en projecten) opgenomen, maar gaat het vooral om specifieke aandachtspunten waarop de komende tijd extra acties en inzet nodig zijn en die volgens belanghebbenden in de wijk ('Haagse Kracht') het verschil kunnen maken in de komende jaren.

### **Van prioriteiten naar activiteiten**

Bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de wijken hebben in juli en september 2015 met de gemeente besproken welke prioriteiten voor hun gebied gelden. De prioriteiten vormen de basis voor concrete activiteiten van het wijkprogramma die het stadsdeel tussen 2016 en 2019 uitvoert.

### **Het financiële kader van het wijkprogramma**

In de wijkprogramma's wordt geen financiële paragraaf opgenomen voor projecten en activiteiten. Niet alles wat als prioriteit is aangegeven door bewoners en organisaties zal in het komend jaar kunnen worden uitgevoerd. Door de invoering van de wijkprogramma's neemt de beschikbare hoeveelheid middelen niet toe. Dat betekent dat soms binnen het budget geherprioriteerd moet worden. Sommige zaken kunnen alleen worden uitgevoerd indien daar budget voor kan worden vrijgemaakt. Dat vergt dan besluitvorming door college en Raad.

## 1. Karakter van het gebied

De Vruchtenbuurt, met ruim 9.300 inwoners, is aangelegd en bebouwd in de periode 1928-1940. Kenmerkend is de combinatie van pleinachtige ruimten en de groenzones aan doorgaande wegen in de wijk.

De begraafplaatsen Oud Eik en Duinen en Nieuw Eykenduinen zijn markante groene, maar besloten plekken binnen de wijk. De Laan van Eik en Duinen en de Mient, met de populaire kinderboerderij Gagelhoeve, dragen bij aan de groene kwaliteit van de wijk. Korfbalvereniging Achilles heeft een buurtfunctie; het is een echt Buurthuis van de Toekomst. Die buurtfunctie wordt nog groter als de nieuwbouw klaar is.

De winkels in de Vruchtenbuurt zitten voornamelijk in de Appelstraat en Vlierboomstraat.

Naar verwachting wordt de komende jaren een spraakmakend woningbouwproject uitgevoerd: De Groene Mient. Het is een initiatief van een collectief van particulieren. Er komen 33 duurzame woningen met een gezamenlijke binnentuin.

## 2. Opvallende cijfers en ervaringen

### Jeugd en onderwijs

Ruim 27% van de 9.300 bewoners van de Vruchtenbuurt is jonger dan 25 jaar; dat is 2,5% minder dan in Den Haag gemiddeld. Opvallend is dat er relatief weinig jongeren zijn tussen 20 en 25 jaar, maar veel kinderen tussen 0 en 10 jaar.

Onder de 12- tot 22-jarigen verlaat 2,2% school vroegtijdig. Dit is meer dan in Segbroek gemiddeld (1,8%), maar minder dan in Den Haag gemiddeld (2,7%). Op de arbeidsmarkt doen jongeren tussen 15 en 25 jaar het goed. Het percentage niet-werkende werkzoekende jongeren is 2,7%. Dat is laag in vergelijking met het Haags gemiddelde (5,3%).

De afgelopen jaren had de Vruchtenbuurt te maken met overlast door groepen jongeren rondom de Perenstraat en het Moerbeiplein. Die lijkt nu door een gezamenlijke aanpak minder te zijn. We verwachten dat extra aandacht op dit punt niet nodig is. Wel is er een alcoholverbod rondom het Moerbeiplein; deze omgeving geldt als kwetsbaar gebied.

De jongere kinderen groeien over het algemeen goed en gezond op. Bewoners vinden dat er voor hen voldoende speelruimte is. Bewoners zouden graag zien dat er initiatieven ontstaan voor de steeds grotere groep jongeren van 12 jaar en ouder. Daardoor raken die meer betrokken bij de buurt.

### Wonen

De Vruchtenbuurt bestaat voor 82% uit appartementen, die meestal bewoond worden door eigenaren. Die zijn verenigd in kleine Verenigingen van Eigenaren (VvE's). Het percentage sociale huurwoningen is 5%; dat is erg laag. Het percentage bewoners van Nederlandse afkomst is in de Vruchtenbuurt 76,6%. Dat is aanzienlijk hoger dan gemiddeld in Den Haag (61,5%).

De overwegend oude woningen zijn onderhoudsgevoelig. Een deel van de woningen is niet erg energiezuinig en heeft een minder gezond binnenklimaat. Op het gebied van duurzaamheid is de afgelopen jaren veel bereikt.

### **Bedrijvigheid**

Bewoners waarderen de Appel- en Vlierboomstraat als winkelstraten. Er zijn veel kleinere winkels die van oudsher een kwalitatief goed en onderscheidend aanbod hebben. Toch kampt de straat met leegstand en met een veranderd winkelaanbod. Het aantal winkels is gedurende de economische crisis teruggelopen en de winkelpanden zijn omgebouwd, onder andere tot woningen. Gelukkig zit de winkelstraat weer in de lift, maar nieuwe ondernemers vestigen zich nu vooral in het gedeelte Vlierboomstraat tussen de Abrikozenstraat en de Frambozenstraat. In de Appelstraat is sprake van meer langdurige leegstand.

### **Leefbaarheid en veiligheid**

Er zijn veel parkeerproblemen in de Vruchtenbuurt. Volgens de stadsenquête ervaren bewoners verkeersoverlast, vinden ze de buurt verloederd en zijn ze niet erg tevreden over de buurtvoorzieningen. Wel zijn ze erg tevreden over het groene karakter van delen van de wijk.

De wijk groen houden en tegelijk zorgen voor goede verkeersverbindingen, is weleens lastig. Dat bleek in de planvorming rondom de Laan van Meerdervoort. We behouden nu het groene karakter van de Laan van Meerdervoort en gelijktijdig zorgen we ervoor dat de laan beter begaanbaar is voor fietsers. De parkeerproblemen in de wijk worden opgelost door ergens anders meer parkeerplaatsen te creëren, onder andere aan de Mient.

Veel bewoners noemen de kruising Mient met de Appelstraat als een verkeersonveilige plek.

Over het algemeen voelen bewoners zich veilig in de Vruchtenbuurt. Er spelen geen (bijzondere) veiligheidsthema's.

### **Werk en inkomen**

Er zijn erg weinig werklozen in de Vruchtenbuurt. Het gemiddelde inkomen ligt boven het gemiddelde in Segbroek. Armoede komt in de Vruchtenbuurt nauwelijks voor.

### **Opvoeding en zorg**

In de Vruchtenbuurt wonen net iets meer mensen van 65 jaar en ouder dan gemiddeld Den Haag. De verwachting is dat dit aantal de komende jaren toeneemt.

### **Sociale cohesie**

De bewoners zetten zich erg in voor sociaal-maatschappelijke onderwerpen. Ook zijn ze zeer tevreden over het aantal sociale contacten dat zij hebben. De Vruchtenbuurt heeft een actieve bewonersorganisatie. Ook zijn er veel actieve straatvertegenwoordigers.



### 3. Prioriteiten

#### **Duurzaam wonen en woonomgeving**

##### *Buitenruimte*

We stimuleren bewonersinitiatieven die ervoor zorgen dat de buitenruimte beter wordt gebruikt. Hierbij richten we ons met name op initiatieven voor stadslandbouw, voor bewegen en voor recreatie in de woonomgeving, voor vergroenen van de omgeving en voor een energiezuinige (CO2-neutrale) wijk.

##### **Woningen**

Ook stimuleren we particuliere woningeigenaren om hun woning beter te onderhouden. Met name vragen we hun ervoor te zorgen dat de woningen energiezuiniger worden en dat het binnenklimaat verbetert. Een groep particulieren, verenigd in De Groene Mient, laat duurzame woningen bouwen. De verwachting is dat begin 2016 begonnen wordt met de bouw van 33 woningen in een zijstraatje van de Mient: Limoenhof. De toekomstige bewoners hebben een vereniging opgericht om gezamenlijk het bouw- en inrichtingsplan te maken. Per woning hebben de bewoners hun eigen ontwerp gemaakt waarbij veel aandacht is besteed aan duurzaamheid en ecologie. Ook bij het inrichten van het binnenterrein zijn duurzaamheid en ecologie uitgangspunt.

##### **Segbroek Fietst!**

We vergroten het aantal stallingsplaatsen voor fietsen, zowel buiten als binnen. Ook verwijderen we weesfietsen en andere fietsen die lang buiten staan. Zo pakken we samen met bewoners het rommelige straatbeeld aan. Extra aandacht besteden we aan de toegankelijkheid van het trottoir voor ouderen.

##### **Parkeren en recreëren**

We pakken de parkeerproblemen gericht aan en zorgen voor vermindering van die problemen. Ook zorgen we voor een goed evenwicht tussen parkeren en de andere functies van de buitenruimte.

We onderzoeken de mogelijkheden om de verkeersveiligheid op de kruising Mient en de Appelstraat te verbeteren.

We vernieuwen de skate-voorziening aan de Mient. Daar komt in de komende jaren ook de nieuwbouw van Achilles, die daarmee haar buurtfunctie versterkt.

##### **Versterken winkelgebied Appel- en Vlierboomstraat**

Het winkelgebied Appel- en Vlierboomstraat is een van de winkelgebieden waarvoor het Actieprogramma Den Haag Winkelstad 2015-2018 geldt. Dit houdt in dat we samen met het bestuur van de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) verschillende acties uitvoeren om dit winkelgebied te verbeteren, bijvoorbeeld door meer variatie in winkelbranches, goede parkeervoorzieningen, minder leegstand, verbeteren van de omgeving en promotie.

##### **Samen oud**

Samen met bewoners en maatschappelijke partners werken we eraan dat ouderen langer gezond blijven en dat ze minder eenzaam zijn. Dat doen we door informatie te geven, een netwerk op te bouwen rond de ouderen en te zorgen voor meer laagdrempelige ontmoetingsplaatsen.

##### **Communicatie**

We zorgen voor betere informatie aan bewoners en voor meer interactie met bewoners. We kiezen middelen die bij hen passen.



## 4. Samenvatting activiteiten 2016 - 2019

### **Segbroek Fietst!**

'Segbroek fietst!' richt zich op oplossing van fietsparkeerproblemen. Zo zorgen we samen met bewoners voor nieuwe fietsstallingen buiten en binnen gebouwen. Weesfietsen en andere fietsen die lang buiten staan, verwijderen we. Waar mogelijk leggen we buiten stallingsplaatsen aan voor fietsen. We geven ook ruimte aan de bredere 'moederfietsen' en we vergroten waar mogelijk de afstand tussen de fietsbeugels of fietsnietjes. Extra aandacht besteden we aan de toegankelijkheid van het trottoir voor ouderen.

### **Duurzame woning en woonomgeving**

#### *Buitenruimte*

We stimuleren bewoners om samen met de gemeente na te denken over manieren om de buitenruimte beter te gebruiken. Er zijn veel ideeën over stadslandbouw, recreatie en bewegen in de buitenruimte (urban sport), vergroenen van de buitenruimte, o.a. met geveltuinen en een energiezuinige (CO<sub>2</sub>-neutrale) wijk. Bewoners krijgen op dit gebied ondersteuning. We betrekken maatschappelijke partners erbij en vragen ze om mee te denken en te ondersteunen. De gemeente geeft informatie en adviezen en brengt de verschillende partijen bij elkaar.

#### *Woningonderhoud*

We stimuleren particuliere eigenaren en VvE's van oudere woningen om groot onderhoud te doen aan hun woning. Het gaat daarbij vooral om maatregelen om energie te besparen of op te wekken en maatregelen voor een gezond binnenklimaat. Op die manier blijft de kwaliteit van de woningen op peil. In de Vruchtenbuurt stimuleren we acties om energie te besparen en duurzame energie op te wekken. Bewonersinitiatief De Groene Mient ontwikkelt samen met de gemeente duurzame woningen.

### **Parkeren en recreëren**

Er komen vrijliggende fietspaden aan de Laan van Meerdervoort tussen het Thorbeckeplein en de Aza-leastraat. Daardoor wordt het veiliger en aantrekkelijker om daar te fietsen. We zorgen ervoor dat het groene karakter van de laan behouden blijft.

Op grond van de aanbevelingen van buurtbewoners komen er op de Mient extra parkeerplekken. Om dit mogelijk te maken is het niet uit te sluiten dat er groen verwijderd moet worden.

De skatevoorziening op de Mient wordt door herinrichting uitnodigender. Achilles krijgt een nieuw clubhuis. Daardoor zijn er meer en meer verschillende soorten activiteiten mogelijk. Zo wordt Achilles steeds meer Buurthuis van de Toekomst.

### **Versterken winkelgebied Appel- en Vlierboomstraat**

Vanuit de behoefte van consumenten onderzoeken we samen met de BIZ hoe we het winkelgebied kunnen versterken. Aanpassingen in de omgeving, sterkere profilering van het winkelgebied en aanbod van buurtactiviteiten maken deel uit van het plan van aanpak. Bij dit plan betrekken we de uitkomsten van de zogenoemde brancheringsscan die we in het voorjaar 2015 hebben uitgevoerd met de ondernemers en de lokale makelaars. Het concrete actieplan stellen we in het najaar van 2015 op met het bestuur van de BIZ.

### **Samen oud**

We ondersteunen ouderen zodat ze langer gezond blijven en minder eenzaam zijn. Er moeten sociale activiteiten komen, er moet een goed netwerk komen rond ouderen en er moeten goed bereikbare ontmoetingsplaatsen zijn. Hierbij is het belangrijk dat vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten en dat de vrijwilligers en de professionals elkaar weten te vinden. We organiseren informatie- en netwerkbijeenkomsten. We stimuleren bewonersinitiatieven over dit thema en ondersteunen ze waar nodig financieel.

## **Communicatie**

Er zijn verschillende ideeën om de interactie met bewoners te verbeteren door gebruik te maken van andere manieren van informatievoorziening. De komende jaren onderzoeken we welke oplossingen bruikbaar zijn. We denken hierbij bijvoorbeeld aan een 'omgevingsalert', een facebookpagina, een nieuwsbrief en inzet van e-participatie. Drie maal per jaar houden we een open inloop waar bewoners terecht kunnen voor vragen over of ideeën voor hun wijk.

## **5. Activiteiten 2016**

### **Segbroek Fietst!**

- Per straat knelpunten inventariseren op het gebied van toegankelijkheid van ouderen en van fietsparkeren en deze knelpunten oplossen.
- Fietsbeugels aanbrengen in de buitenruimte op verzoek van bewoners. De afstand tussen de fietsbeugels aanpassen voor moederfietsen.
- Met het fietsverwijdersteam, het Handhavingsteam en het Haags Werkbedrijf verwijderen we zo veel mogelijk fietswrakken en weesfietsen.

### **Duurzaam wonen en woonomgeving**

#### *Buitenruimte*

- Netwerk- en inspiratiebijeenkomsten organiseren over stadslandbouw, recreatie en bewegen in de buitenruimte, vergroenen buitenruimte en duurzaamheidsinitiatieven.
- Zorgen dat bewoners weten dat er budgetten zijn voor duurzaamheidsinitiatieven, sportinitiatieven en voor versterken leefbaarheid door wijkpartners en dat ze die gebruiken.
- Zorgen dat bewoners informatie over stadslandbouw, recreatie en bewegen in de buitenruimte, vergroenen van de buitenruimte en duurzaamheidsinitiatieven gemakkelijk kunnen vinden, o.a. via een website.

#### *Duurzame woning*

- Bewoners individueel of als coöperatie stimuleren om aanpassingen te doen in het kader van '070 energiek'.
- Particuliere woningeigenaren gericht informeren over de noodzaak van groot onderhoud van hun woning en over mogelijkheden om hun huis energiezuiniger te maken en het binnenklimaat te verbeteren.
- Particuliere woningeigenaren uitnodigen om met vernieuwende ideeën te komen op het gebied van onderhoud, energiezuinigheid en gezond binnenklimaat.

### **Parkeren en recreëren**

- Onderzoek doen naar de verkeersveiligheid op de kruising Mient met de Appelstraat.
- Gezamenlijk een plan maken voor herinrichting van de Mient.
- Skate-voorziening aanleggen op de Mient.
- Nieuw Achilles-Buurthuis van de Toekomst bouwen.
- Woningbouwproject De Groene Mient uitvoeren.
- Laan van Meerdervoort herinrichten.

### **Versterken winkelgebied Appel- en Vlierboomstraat**

- Samen met de BIZ een actieplan opstellen om het winkelgebied te verbeteren (branchering, buitenruimte, parkeren, promotie, enz.).
- BIZ stimuleren samenwerking te zoeken met wijkberaad en overige wijkpartners.

**Samen oud**

- Netwerk rond ouderen versterken.
- Bestaande bewonersinitiatieven inventariseren en nieuwe stimuleren.
- Ouderen ondersteunen zodat ze langer gezond blijven.

**Buurtbetrokkenheid**

- Open inloopmomenten organiseren waar bewoners terecht kunnen met vragen over of ideeën voor hun wijk.
- Samen met actieve bewoners en het jongerenwerk betrekken we jongeren van 12 jaar en ouder actief bij de buurt.

